

UCHWAŁA NR XI/90/08
RADY GMINY AUGUSTÓW

z dnia 26 maja 2008 roku

w sprawie zatwierdzenia i przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Żarnowo Drugie.

Na podstawie art. 18. ust.2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 588, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1417, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974) oraz § 10 ust. 2 pkt.2 lit.b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220) uchwala się, co następuje:

§1. Zatwierdza się i przyjmuje Plan Odnowy Miejscowości Żarnowo Drugie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Polakowski

Załącznik do uchwały Nr XI/90/08
Rady Gminy Augustów
z dnia 26 maja 2008 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

ŻARNOWO DRUGIE

Lata 2008 - 2015

SPIS TREŚCI

- 1. Wstęp**
- 2. Odniesienie do dokumentów strategicznych**
- 3. Charakterystyka miejscowości**
- 4. Diagnoza stanu istniejącego**
- 5. Analiza SWOT**
- 6. Kierunki rozwoju – wizja rozwoju miejscowości**
- 7. Ustalenia programu – misje, cele, priorytety**
- 8. Zadania**
- 9. Okres realizacji – harmonogram**
- 10. Plan finansowy**
- 11. Uwarunkowania realizacji programu**
- 12. Monitoring**
- 13. Podsumowanie**

1. Wstęp

Plan odnowy miejscowości Żarnowo Drugie na lata 2008 – 2015 jest kontynuacją działań podjętych przez mieszkańców, samorząd i Gminny Ośrodek Kultury w Augustowie z siedzibą w Żarnowie w 2004 roku. W tym czasie z inicjatywy mieszkańców rozpoczęto starania w celu poprawienia wizerunku wsi i podniesienia jej atrakcyjności. Podjęto uchwały sołeckie, aby rozbudować i wyremontować budynek GOK, wybudować boisko przy szkole podstawowej i zmodernizować oświetlenie wsi. Do chwili obecnej opracowano i zrealizowano projekt „Poprawa standardów Centrum Kultury w Żarnowie” oraz projekt budowy boiska przy szkole. Przy realizacji tych zadań skorzystano z dofinansowania ze środków unijnych w ramach Działania 2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”.

W bieżącym roku mieszkańcy wsi Żarnowo Drugie zdecydowali o opracowaniu planu odnowy miejscowości na dalsze lata, uwzględniającego finansowanie unijne okresu 2007-2013.

Podczas kilku zebrań wiejskich i burzliwej dyskusji o problemach, zagrożeniach, szansach i priorytetach dla wsi i jej mieszkańców udało się stworzyć wizję naszej miejscowości, którą w tym opracowaniu prezentujemy.

Ma ona na celu:

- Podniesienie standardu życia i pracy na wsi,
- Podniesienie atrakcyjności turystycznej,
- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej,
- Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych,
- Rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego

2. Odniesienie do dokumentów strategicznych

Zadania ujęte w Planie odnowy miejscowości Żarnowo Drugie spójne są ze strategią rozwoju lokalnego Gminy Augustów na lata 1999 - 2015 (uchwała Rady Gminy Nr X/70/99 z dnia 29.10.1999r. z późn. zm.), Planem rozwoju lokalnego Gminy Augustów 2007 - 2015 (Uchwała Rady Gminy Nr IX/71/07 z dnia 29.12.2007r. z późn. zm.), Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz działaniami PROW 2007-2013 realizowanymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

3. Charakterystyka miejscowości

Początki Żarnowa sięgają II połowy XVI wieku. Do lat 50 XX wieku wraz z sąsiednią Turówką i Biernatkami stanowiło przedmieście miasta Augustowa, chociaż z racji odległości faktycznie było samodzielną wsią. Żarnowo Drugie jako sołectwo wyodrębnione zostało w latach 50 XX wieku. Wieś posiada bogate tradycje patriotyczne. Jej mieszkańcy brali udział we wszystkich powstaniach narodowych. W czasie Powstania Styczniowego w 1863 roku 32 ochotników zasililo oddział płk Konstantego Ramotowskiego pseudonim „Wawer” działającego w Puszczy Augustowskiej. W czasie odzyskiwania niepodległości przez Polskę wielu żarnowian wstąpiło w szeregi Polskiej Organizacji Wojskowej i brało udział w wojnie z bolszewikami. W czasie II wojny światowej służyli w partyzanckich oddziałach AK oraz w regularnych formacjach na wszystkich frontach. Z wojny wieś wyszła bardzo zniszczona. Odbudowa całkowicie zmieniła jej wygląd. Zwarty układ wsi ustąpił miejsca luźnej zabudowie kolonijnej.

Żarnowo Drugie, obecnie sołectwo Gminy Augustów, położone jest w zachodniej części powiatu augustowskiego, między Żarnowem Pierwszym a Trzecim, przy drodze Augustów- Elk. Najbliższe miasta to: Augustów oddalony o 7 km, Elk – o 35 km. Zajmuje powierzchnię 590,67 ha. Liczy 65 gospodarstw i 312 mieszkańców, w tym 1/3 to dzieci i młodzież. Większość utrzymuje się z pracy na roli. Miejscowi rolnicy nie zatrudniają w swoich gospodarstwach osób trzecich - to rodowici żarnowianie, pracujący w gospodarstwach „z dziada pradziada”, bardzo ambitni i pracowici. Cenią swoją ziemię, szanują ją i dlatego też bardzo o nią dbają. Pragną, aby wieś była coraz ładniejsza, bezpieczniejsza i zasobniejsza w obiekty rekreacyjno-sportowe. Bowiem, po trudach ciężkiej pracy chcą mieć możliwość wypoczynku i rekreacji wspólnie z rodziną i przyjaciółmi w swojej miejscowości.

Wśród mieszkańców wsi jest zarejestrowanych 11 osób bezrobotnych, jednak szczegółowe dane nie są znane z powodu tzw. bezrobocia ukrytego na wsi. Kilkoro młodych ludzi wyjechało do pracy w Anglii i Irlandii, ale z zamiarem powrotu do domu.

Ukształtowanie terenu jest pagórkowate, lekko faliste. Przez wieś przepływają niewielkie ciekły wodne: Turówka i Żarnówka. Większość powierzchni zajmują pola uprawne, jedynie od północy wieś osłania niewielki młody las. Przeważają gleby dobrych klas, są to przeważnie grunty orne, znaczny obszar zajmują też łąki i pastwiska. Rolnicy trudnią się głównie hodowlą bydła mlecznego i produkcją mleka. W tradycji miejscowych rolników silnie zakorzenione są nawyki dobrego gospodarowania, a Żarnowo Drugie od lat słynie z wysokich efektów produkcyjnych.

Życie społeczne wsi funkcjonuje wokół następujących ośrodków:

- Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II
- Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnego Centrum Informacji
- Gminnej Biblioteki Publicznej

- Poradni Medycyny Rodzinnej, które mieszczą się w budynku Centrum Kultury Gminy Augustów
- Kościoła - Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny

Centrum Kultury Gminy Augustów

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Żarnowie

Burzliwe dzieje spowodowały, że wieś nie posiada cennych zabytków. Wyjątkiem jest niewielka drewniana kapliczka z 1859 roku z zachowanym szczątkowym cmentarzykiem i kilka wiekowych przydrożnych krzyży.

Kapliczka w Żarnowie Drugim z 1895r.

Środowisko gospodarcze

Wieś typowo rolnicza, jednak część mieszkańców pracuje w pobliskich miejscowościach. Kilku rolników prowadzi również pozarolniczą działalność gospodarczą; w Żarnowie funkcjonują: 2 zakłady mechaniki pojazdowej, usługi ogólnobudowlane, transport ciężarowy, weterynarz i tartak. Działa sklep spożywczy połączony z barem oraz zlewnia mleka. We wsi nie ma gospodarstw agroturystycznych.

Infrastruktura

Miejscowość w 91 % zводociągowana z dobrze rozwiniętą siecią dróg publicznych, ogólnym dostępem do sieci telefonicznej i dobrym zasięgiem telefonii komórkowej. Wieś nie jest skanalizowana, brakuje także miejsc parkingowych.

4. Diagnoza stanu istniejącego

Żarnowo to wieś typowo rolnicza, zmodernizowana i z bogatą tradycją dobrego gospodarowania, znana nie tylko w okolicy, ale również w województwie. Mieszkańcy są pracowici, dobrze zorganizowani, posiadają duże, dobrze prosperujące i wyposażone gospodarstwa z estetycznie zagospodarowanymi obejściami. Są pomysłowi, starają się rozwijać,

wykorzystując także coraz częściej fundusze unijne. Dużą uwagę przywiązują do ochrony środowiska naturalnego, przestrzegają zasad dobrej praktyki rolniczej. Żarnowianie, a szczególnie kobiety i młodzież, pielęgnują obyczaje i dawne tradycje ludowe. Chętnie uczestniczą w życiu publicznym i korzystają z usług ośrodka kultury i biblioteki. Społeczność lokalna potrafi się zorganizować i wiele trudnych problemów szybko rozwiązać. Należy podkreślić cenne inicjatywy rolników odnośnie budowy dróg. Kolejną inicjatywą społeczną jest pozyskanie środków na zagospodarowanie terenu wokół budynku Centrum Kultury oraz poprawę estetyki i bezpieczeństwa wsi. Funkcjonujące we wsi instytucje organizują różnorodne zajęcia z zakresu upowszechniania kultury, czytelnictwa, rekreacji i wypoczynku, m.in.: święto pola, dzień babci, dzień kobiet, turniej rodzin, rozgrywki sportowe, konkursy czytelnicze, spotkania autorskie itp.

Twórczyni ludowa Helena Kalisz

z kwiatami
własnoręcznie wykonanymi

wśród dzieci podczas warsztatów ludowych

5. Analiza SWOT

a) Atuty

- budynek Centrum Kultury Gminy Augustów, w którym jest siedziba gminnego ośrodka kultury, gminnej biblioteki publicznej, gminnego centrum informacji
- plac przy budynku do organizacji imprez kulturalno-rekreacyjnych
- ośrodek kultu chrześcijańskiego (kościół parafialny)
- szkoła podstawowa
- boisko sportowe
- opieka zdrowotna w poradni medycyny rodzinnej
- dostępność telekomunikacyjna
- bliskość aglomeracji miejskiej (Augustowa)
- nieduża odległość do jezior i zabytków augustowskich
- 1/3 mieszkańców stanowią dzieci i młodzież zainteresowana pozostaniem na wsi
- duża liczba mieszkańców jest utalentowana (tkactwo, hafciarstwo, pisankarstwo, tradycyjna kuchnia, obrzędy)
- zabudowa kolonijna z pięknie położonymi domostwami

b) Słabości

- brak zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół budynku centrum kultury
- brak miejsc pracy poza rolnictwem
- brak kanalizacji
- brak bazy agroturystycznej
- brak stałych łączy internetowych
- duży ruch samochodowy drogą krajową przebiegającą przez wieś
- niedostateczna ilość ciągów komunikacyjnych dla pieszych

c) Szanse

- udział w programach unijnych
- dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa
- rozwój agroturystyki
- pozyskanie inwestorów

d) Zagrożenia

- niestabilność prawna i gospodarcza

- migracje młodych ludzi
- frustracja i niezadowolenie

6. Kierunki rozwoju – wizja rozwoju miejscowości

Zakładamy, że Żarnowo Drugie będzie:

- wsią estetyczną i bezpieczną, stanowiącą centrum kulturalno – rekreacyjno - sportowe z pięknym i funkcjonalnym budynkiem oraz przestrzenią publiczną wokół niego,
- ośrodkiem kulturotwórczym i aktywizacyjnym dla okolicznych miejscowości,
- bazą agroturystyczną zapewniającą zdrową i smaczną żywność,
- miejscowością atrakcyjną dla ludzi pracujących w mieście, szukających swojego miejsca zamieszkania i wypoczynku na łonie natury.

7. Cele i priorytety

Cel I: ukształtowanie terenu wokół budynku Centrum Kultury Gminy Augustów jako obszaru przestrzeni publicznej.

Priorytet I - rozwijanie działalności kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej

Działanie 1: budowa małych form architektonicznych:

- budowa sceny letniej,
- budowa altany drewnianej i miejsca na ognisko,
- zakup i montaż wyposażenia placu zabaw dla dzieci
- budowa sanitariatu drewnianego na fundamentach betonowych
- wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych
- wykonanie instalacji elektrycznej i oświetleniowej we wszystkich elementach przestrzeni publicznej.

Działanie 2: organizowanie imprez kulturalnych:

- spotkania okolicznościowe dla mieszkańców wsi,
- organizowanie festynów gminnych, turniejów wsi integrujących społeczeństwo gminy,
- organizowanie corocznych Gminnych Dni z Kulturą (prezentowanie lokalnej społeczności twórców z różnych dziedzin kultury i sztuki)

Priorytet II – poprawa estetyki i bezpieczeństwa wsi

Działanie 1: utwardzenie terenu przed budynkiem Centrum Kultury Gminy Augustów, budowa miejsc postojowych i ciągów komunikacyjnych:

- budowa ogrodzenia od drogi krajowej,
- budowa miejsc postojowych,
- wykonanie placu do gier sportowych
- wykonanie kwietników i nasadzeń na granicach działki,
- zakup ławek i stolików,

Priorytet III - budowa infrastruktury technicznej

Działanie 1: budowa chodnika dla pieszych na odcinku od budynku Centrum Kultury Gminy Augustów do końca wsi Żarnowo Drugie,

Działanie 2: remont istniejącego chodnika

Priorytet IV - rozwijanie przedsiębiorczości

Działanie 1: aktywizacja lokalnej społeczności

- współorganizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących dodatkowych źródeł dochodów,
- kształtowanie aktywnych postaw wśród bezrobotnych,
- zachęcenie młodych ludzi do pozostania w swojej miejscowości i szukania źródeł utrzymania na miejscu, w małej przedsiębiorczości.

8. Zadania

Cel: ukształtowanie terenu wokół budynku Centrum Kultury Gminy Augustów jako obszaru przestrzeni publicznej.

L.p.	Zadanie	Koszty ogółem	w tym			Termin realizacji
			Fundusze unijne	Budżet Gminy	Budżet GOK	
Projekt I - rozwijanie działalności kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej						
Czas realizacji:						
Koszt realizacji:						
1	<u>budowa małych form architektonicznych:</u> -budowa sceny letniej, -budowa altany drewnianej i miejsca na ognisko, -zakup i montaż wyposażenia placu zabaw dla dzieci -budowa sanitariatu drewnianego na fundamentach betonowych -wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych	131 657,19 122 261,58 120 683,88 61 563,87 10 272,67 55 000,00				
2	- wykonanie sieci elektrycznej <u>organizowanie imprez kulturalnych:</u> -spotkania okolicznościowe dla mieszkańców wsi, -organizowanie festynów gminnych, turniejów wsi integrujących społeczeństwo gminy, -organizowanie corocznych Gminnych Dni z Kulturą (prezentowanie lokalnej społeczności twórców z różnych dziedzin kultury i sztuki)	5 000,00 w ciągu roku				

L.p.	Zadanie	Koszty ogółem	w tym			Termin realizacji
			Fundusze unijne	Budżet Gminy	Budżet GOK	
Projekt II – poprawa estetyki i bezpieczeństwa wsi						
Czas realizacji:						
Koszt realizacji						
1	<u>utwardzenie terenu przed budynkiem Centrum Kultury Gminy Augustów, budowa miejsc postojowych i ciągów komunikacyjnych:</u> -budowa ogrodzenia od drogi krajowej, -budowa miejsc postojowych, -wykonanie placu do gier sportowych -wykonanie kwietników i nasadzeń na granicach działki, -zakup ławek i stolików, -wykonanie instalacji elektrycznej i oświetleniowej we wszystkich elementach przestrzeni publicznej.	334 394,58				

L.p.	Zadanie	Koszty ogółem	w tym			Termin realizacji
			Fundusze unijne	Budżet Gminy	Budżet GOK	
Projekt III – budowa infrastruktury technicznej						
Czas realizacji:						
Koszt realizacji						
1	<u>budowa chodnika dla pieszych na odcinku od budynku Centrum Kultury Gminy Augustów do końca wsi Żarnowo Drugie.</u>					
2	remont istniejącego chodnika					

L.p.	Zadanie	Koszty ogółem	w tym			Termin realizacji
			Fundusze unijne	Budżet Gminy	Budżet GOK	
Projekt IV - rozwijanie przedsiębiorczości						
Czas realizacji:						
Koszt realizacji						
1	<u>aktywizacja lokalnej społeczności:</u> -współorganizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących dodatkowych źródeł dochodów, -kształtowanie aktywnych postaw wśród bezrobotnych, -zachęcenie młodych ludzi do pozostania w swojej miejscowości i szukania źródeł utrzymania na miejscu, w małej przedsiębiorczości					